

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

**T.C.
SOFYA BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ**

BULGARİSTAN PLASTİK SEKTÖRÜ

**TEMMUZ 2016
SOFYA**

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	3
ÜLKE EKONOMİSİNE GENEL BAKIŞ	4
Ülke Kimliği.....	4
Bulgaristan Ekonomisi	4
SEKTÖRÜN TANIMI VE RAPORUN KAPSADIĞI ÜRÜNLER	7
BULGARİSTAN’DA PLASTİK SEKTÖRÜ	7
Plastik Sanayi Analizi	7
İmalat Hacmi	8
Alt Sektörler	9
Sektörde Büyüme Oranı, Yatırım Potansiyeli ve Yapılan Yatırımlar	10
Plastik İmalatçıları	12
Bulgaristan’da Plastik Piyasası	14
Plastik İthalatının Analizi	14
Ürün Grupları İtibariyle İthalat	15
Ülkeler İtibariyle İthalat	16
Plastik İthalatçıları.....	17
Plastik İhracatının Analizi	18
Ürün Grupları İtibariyle İhracat	19
Ülkeler İtibariyle İhracat	20
Plastik Dış Ticaretinde Denge	21
Bulgaristan’ın Türkiye’den Sektörel İthalatı	21
MEVZUAT	23
Avrupa Birliği’nde Plastiklere İlişkin Yasal Çerçeve	23
REACH.....	23
CLP.....	23
Bilgilendirilmiş Ön İzin Düzenlemesi	23
Bulgaristan’da Plastiklere İlişkin Yasal Çerçeve	23
Bulgaristan’da REACH Mevzuatının Uygulanmasında Yetkili Kurumlar	24
Plastik İthalatında Uyulması Gereken Şartlar	24
SEKTÖREL FUARLAR	25
İLGİLİ DEVLET KURUMLARI VE SEKTÖREL KURULUŞLAR	25

TABLolar

Tablo 1 Bulgaristan Hakkında Genel Bilgiler	4
Tablo 2 Bulgaristan Plastik Sanayinde İstıgal Eden 2014 Yılı Cirolarına Göre En Büyük 30 Şirket	13
Tablo 3 2010-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik ve Plastik Ürünler İthalatı	15
Tablo 4 Plastik ve Plastikten Eşya İthal Eden Belli Başlı Şirketler	17
Tablo 5 2010-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik ve Plastik Ürünler İhracatı.....	19
Tablo 6 2011-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Türkiye'den Plastik İthalatı (Bin EURO) ve Türkiye'nin Bulgaristan'a Plastik İhracat Potansiyeli.....	22
Tablo 7 Bulgaristan'daki Sektörel Fuarlar	25

ŞEKİLLER

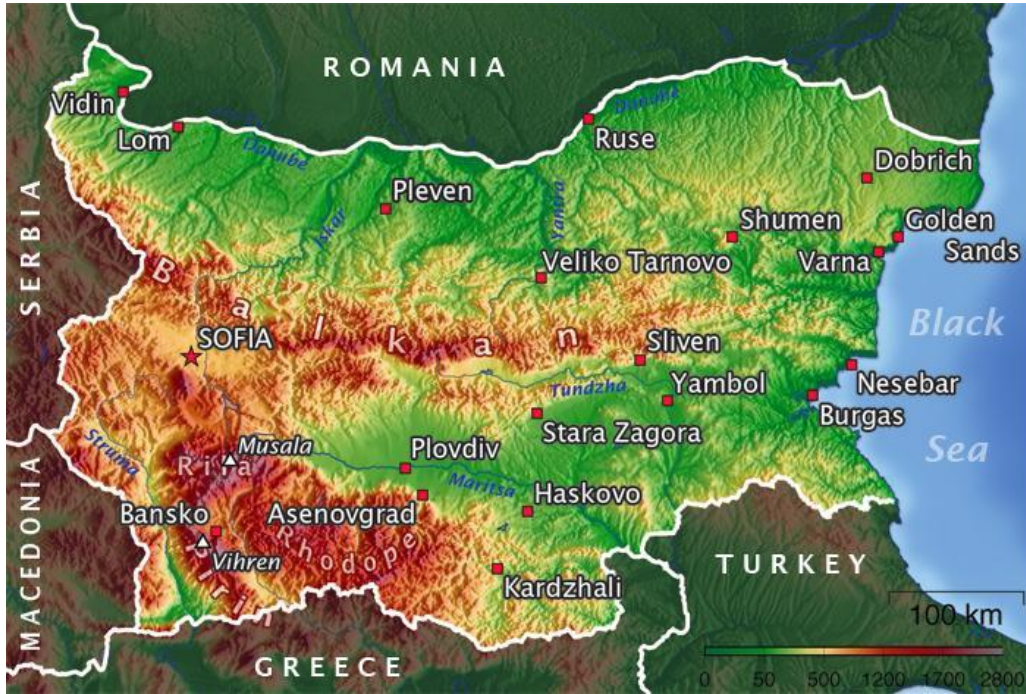
Şekil 1 2000-2015 Döneminde Cari Fiyatlarla Bulgaristan GSYİH'sı ve GSYİH Büyüme Oranları.....	5
Şekil 2 2005-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Dış Ticareti	6
Şekil 3 2005-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Türkiye İle Ticareti.....	6
Şekil 4 2008-2014 Yılları Arasında Bulgaristan Plastik Sektörü Üretim Değeri ve Ciro.....	8
Şekil 5 2014 Yılında Kullanım Alanına Göre Hammadde Tüketimi.....	9
Şekil 6 2014 Yılında Plastik Sanayi Cirounun Alt Sektörler İtibariyle Dağılımı	9
Şekil 7 2008-2014 Döneminde Bulgaristan Plastik Sektöründeki Büyüme Oranları ve Gayri Safi Kar Marjları	10
Şekil 8 2013 Yılında AB Ülkeleri Plastik Sektörlerinde Çalışan Başına Gayri Safi Katma Değeri.....	11
Şekil 9 2013 Yılında AB Ülkeleri Plastik Sektörlerinde Ücret Ayarlı Verimlilik.....	11
Şekil 10 2008-2014 Döneminde Bulgaristan'da Plastik Sektörüne Yapılan Yatırımlar	12
Şekil 11 2008-2014 Döneminde Bulgaristan'da Plastik Sanayide İstıgal Eden Firma Sayısı	12
Şekil 12 2001-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik Hammadde ve Mamul İthalatı	14
Şekil 13 Bulgaristan'ın 2015 Yılı Plastik İthalatındaki Belli Başlı Ticaret Partnerlerinden 2011-2015 Döneminde Plastik İthalatı	16
Şekil 14 2006-2015 Döneminde Bulgaristan Plastik Sektörü İhracatında ve Genel İhracatta Büyüme Oranları.....	18
Şekil 15 2001-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik Hammadde ve Mamul İhracatı.....	18
Şekil 16 Bulgaristan'ın 2015 Yılı Plastik İhracatındaki Belli Başlı Ticaret Partnerlerine 2011-2015 Döneminde Plastik İhracatı	20
Şekil 17 2001-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik Ticareti.....	21

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

GİRİŞ

Bu rapor, T.C. Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliğince Bulgaristan, Türkiye ve uluslararası kaynaklı verilere dayanılarak hazırlanmıştır. Rapor Bulgaristan hakkında genel bilgileri içermekte, ancak plastik sektörünü ayrıntılı bir şekilde incelemektedir. İçerdiği bilgiler Türk işadamlarının daha çok uygulamaya dönük ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla derlenmiştir.

ÜLKE EKONOMİSİNE GENEL BAKIŞ

Ülke Kimliği

Tablo 1

Bulgaristan Hakkında Genel Bilgiler

Devletin adı	Bulgaristan Cumhuriyeti
Başkenti	Sofya
Yönetim biçimi	Parlamente Cumhuriyeti
Resmi dili	Bulgarca
Alfabeti	Kiril alfabesi
Dinsel dağılım	Ortodoks Hristiyan, Müslüman
Para birimi	Leva (BGN), 1 Leva=100 stotinki
Ölçü sistemi	Metrik
Üyesi olduğu uluslararası kuruluşlar	AB, NATO, BM, IMF, WTO, Dünya Bankası
Sabit döviz kurları	Leva/EURO – 1,95583
Yüzölçümü	110 993 km ²
Nüfus (2015)	7 153 784
Kentsel nüfus	% 73,1
Ortalama yıllık nüfus artışı (%)	- 7
Mesai saatleri ve günleri	9.00-17.30 – Pazartesi-Cuma
Haftalık çalışma saati (Ortalama)	40
Büyük kentler ve limanlar	Sofya, Filibe (Plovdiv), Varna (liman), Burgaz (liman), Rusçuk (Ruse, liman), Eski Zağra (Stara Zagora), Plevne (Pleven)
Türkiye ile saat farkı	Yok
Uluslararası telefon kodu	+359

Bulgaristan Ekonomisi

Bulgaristan ekonomisi, serbest piyasa şartlarına göre işleyen, dışa açık, özel sektörü orta düzeyde gelişmiş, az sayıda stratejik devlet işletmesi olan bir ekonomidir. Dünya Bankası, Bulgaristan ekonomisini üst orta gelirli ekonomilerden addetmektedir.¹ Bazı dış değerlendirmelere göre Bulgaristan ekonomisi 2015 yılında satın alma gücü paritesine göre dünyada 77. sıradadır. Uluslararası kuruluşların bazı değerlendirmelerine göre Bulgaristan'ın güçlü yönleri hızlı internet kullanımı ile yakından ilgisi olan teknik yeterlilik ve makroekonomik istikrardır. Emek piyasasının durumu (yüksek işsizlik oranı, düşük verimlilik, ülkenin nitelikli işgücü çekme konusundaki yetersizliği), iş yapma ortamı (yolsuzluk, bürokratik verimsizlik, finansman sıkıntıları ve son yılda siyasi istikrarsızlık), AR-GE faaliyetlerinin kısıtlı kalması, kurumsal kalite (yargıda sıkıntılar, devlet politikalarında şeffaflığın bulunmaması, siyasetçilere olan güvenin azalması) rekabet gücünü olumsuz etkileyen faktörlerdir.

Bulgaristan 1 Ocak 2007'de AB'ye tam üye olmuştur. AB üyeliği koşulları Bulgaristan'ın ekonomik yapısında önemli reformların yapılmasına sebep olmuştur. Ancak, kişi başına GSYİH bakımından

¹ <http://www.worldbank.org/en/country/bulgaria/overview>

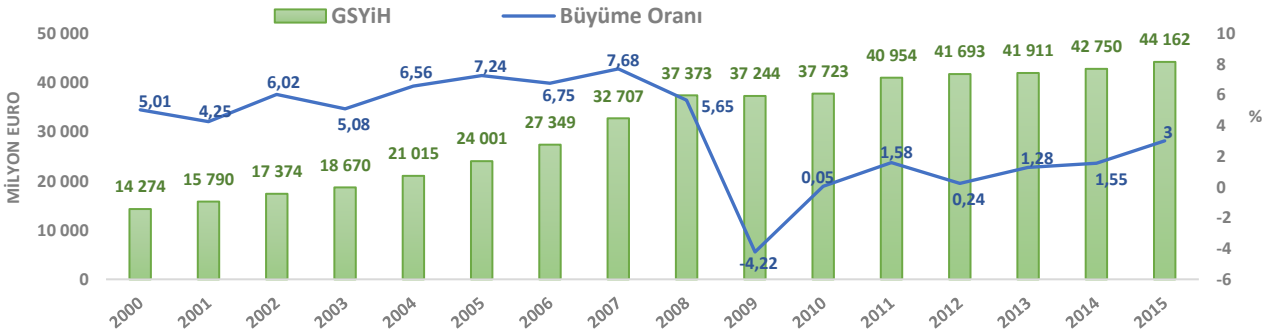
SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan, Avrupa Birliği'nin en fakir ülkesi olmaya devam etmektedir. Bulgaristan kişi başına GSYİH'sı 6 136 EURO olup AB ortalama kişi başına GSYİH'sının % 46'sı kadardır. Uzman görüşlerine göre ancak 20 yılda Bulgaristan, ülkenin kişi başına gelirini AB ortalamasının üçte ikisine yükseltebilecektir.

Bulgaristan ekonomisinde, GSYİH'nın % 4,2 oranında daralma yaşadığı 2009 krizinden sonra, 2015 yılı arka arkaya büyümenin yaşandığı altıncı yıl olmuştur. 2010-2013 döneminde ortalama yıllık büyüme % 1,1 oranında seyrettikten sonra EURO bölgesindeki iyileşme nedeniyle 2014'te 1,55'e yükselmiş, 2015'te kriz sonrasında en hızlı büyüme yaşanmış ve bu oran % 3 olarak gerçekleşmiştir.² Gerçekleşen büyüme oranı, bir çok uluslararası kuruluşun olumsuz beklentilerini aşmış, 2015 yılında Bulgaristan'ın AB'de en hızlı büyüyen ekonomiler arasında yer almasına neden olmuştur. 2015'teki büyüme güçlü ihracat performansından kaynaklanmıştır.

Şekil 1

2000-2015 Döneminde Cari Fiyatlarla Bulgaristan GSYİH'sı (Milyon EURO) ve GSYİH Büyüme Oranları (%)

Kaynak: Ulusal İstatistik Enstitüsü

Bulgaristan, küçük, dış ticaret açığı olan, dışa açık ve değişikliklere yavaş ayak uyduran bir ekonomidir. Düşük satın alma gücü, düşük emek verimliliği, öncelikli sektörlerde yatırım eksikliği ve üretimde AR-GE yetersizliği Bulgaristan'ın dış ticaretini olumsuz etkilemektedir. Dünya ticaretinde Bulgaristan'ın payı % 1,6 civarındadır.

2005-2015 döneminde Bulgaristan'ın ihracatı % 145,6, ithalatı % 80,1, ticaret hacmi % 105,8 artmıştır. Kriz öncesinde dış ticaret açığı artış trendinde olmasına rağmen 2009'dan sonra ihracatın artış oranı ithalatın artış oranını aştığı için 2005-2015 döneminde dış ticaret açığında % 39,2 oranında önemli bir azalma meydana gelmiştir. 2008 yılında dünyada yaşanan mali ve ekonomik kriz Bulgaristan dış ticaretini olumsuz etkilemiş, krizden sonraki ilk yıl olan 2009'da ihracat % 23, ithalat % 33, hacim ise % 29 oranında azalmıştır. Dış ticaret hacmi 2011 yılında kriz öncesi seviyeleri aşabilmiştir.

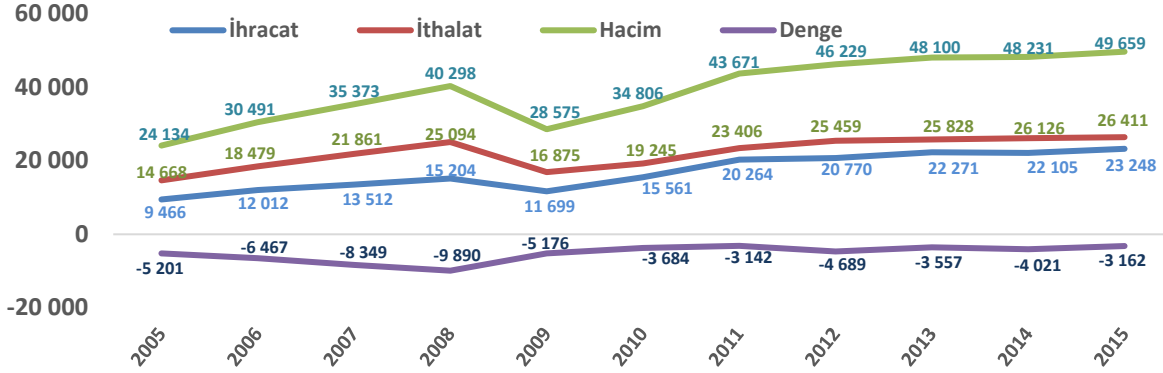
² <http://nsi.bg/en/content/5484/gdp-production-approach-%E2%80%93-total-economy>

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şekil 2

2005-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Dış Ticareti (Milyon EURO)

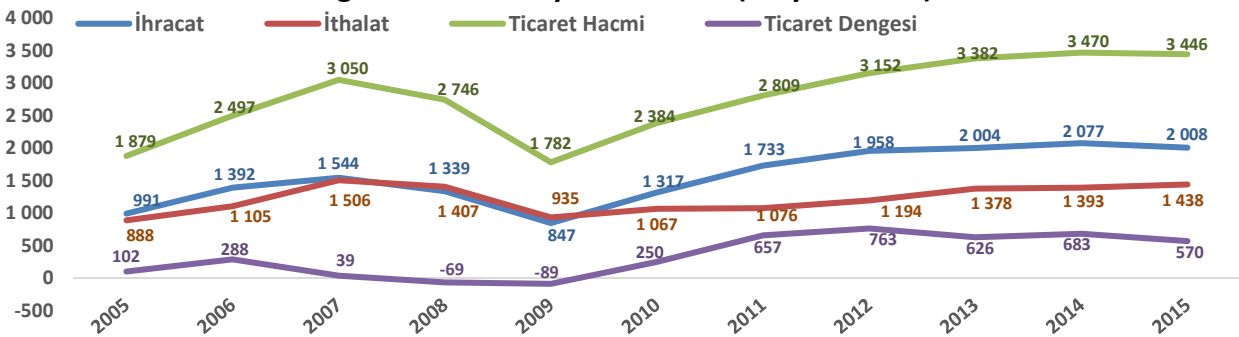

Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

Bulgaristan'ın Türkiye ile ticaretinin yakın geçmişini özetlemek gerekirse, 2002-2007 yılları arasında Türkiye-Bulgaristan ticaret hacminin % 26 gibi yüksek bir yıllık ortalama ile büyüdüğü, Türkiye'nin Bulgaristan'ın toplam dış ticaretindeki payının sürekli arttığı, ülkemizin Bulgaristan'ın en büyük ihracat pazarı olduğu, Bulgaristan'ın toplam ihracatının % 10'dan fazlasını Türkiye'ye yaptığı ve iki ülkenin karşılıklı ticaretinin sürekli dengede olduğu vurgulanmalıdır. Ancak, uluslararası mali krizin etkisiyle 2008 yılında iki ülke arasındaki toplam ticaret hacmi yıllık bazda % 10 azalmış, 2009 yılında ise % 35 oranında bir düşüş daha yaşanmıştır. 2007 yılında 3 050 milyon EURO'ya ulaşan ticaret hacmi doruğu kriz sonrasında ancak 2012 yılında 3 152 milyon EURO'luk ticaret hacmi ile aşılabılmıştır. Krizin etkilerinin azalmaya başlamasıyla ikili ticaret, dengesiz bir şekilde Türkiye aleyhine gelişmiştir. 2009-2015 döneminde Bulgaristan'ın Türkiye'ye ihracatı % 237 gibi yüksek bir oranla büyüyerek 847 milyon EURO'dan 2 milyar EURO'ya ulaşmasına rağmen Türkiye'nin Bulgaristan'a ihracatı % 154 gibi düşük bir büyüme oranında kalmış ve 2015 yılında 1,438 milyar EURO'luk büyüklüğü ile kriz öncesi seviyelerine ulaşabilmektedir. İkili ticaretin Bulgaristan'ın toplam ticaretindeki payının kriz öncesi rakam olan % 8,6'dan kriz sonrasında % 7'lere gerilediği de dikkat çekmektedir.

Şekil 3

2005-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Türkiye İle Ticareti (Milyon EURO)

Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

SEKTÖRÜN TANIMI VE RAPORUN KAPSADIĞI ÜRÜNLER

Plastik sanayi tarımdan savunma sanayine, giyimden otomotive kadar çok farklı yapıdaki sanayilere girdi sağlayan ve genel olarak ara mal üreten bir sektör niteliğindedir. Ara malın yanısıra ürettiği nihai ürünlerle günlük yaşamı kolaylaştırıcı bir rol oynamaktadır. Başta dayanıklı tüketim malları, otomotiv ve elektronik olmak üzere imalat sanayi yanında ambalaj malzemeleri vb. ürünlerle hizmet sektörünün de çok önemli tedarikçisi konumundadır.

Raporda yer alan veri ve değerlendirmeler etilen polimerleri, propilen ve diğer olefinlerin polimerleri, stiren polimerleri, vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri, vinil asetat veya diğer vinil esterlerinin polimerleri, akrilik polimerler, poliasetaller, diğer polieterler ve epoksi reçineler, poliamidler, amino reçineler, fenolik reçineler ve poliüretanlar, silikonlar, petrol reçineleri, kumaron-inden reçineleri, politerpenler, polisülfürler, polisülfonlar, selüloz ve kimyasal türevleri, tabii polimerler (aljinik asit gibi) ve tadil edilmiş tabii polimerler (sertleştirilmiş proteinler, tabii kauçuğun kimyasal türevleri gibi), polimer esaslı iyon değiştiriciler, plastiklerin döküntü, kalıntı ve hurdaları, plastikten ince ve kalın çubuklar ve profiller, plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları, plastiklerden yer, duvar veya tavan kaplamaları, plastiklerden kendinden yapışkan levhalar, plakalar, bantlar, şeritler, filmler, folyolar ve diğer yassı şekiller, plastiklerden banyo küvetleri, duşlar, eviyeler, lavabolar, bideler, alafrağa tuvaletler, kapaklar ve oturaklar, su depoları ve benzeri hijyenik eşya, plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzemeler; plastikten tıplar, kapaklar, kapsüller ve diğer kapama malzemeleri, plastikten sofraya eşyası, mutfak eşyası, diğer ev eşyası ve sağlık veya tuvalet eşyası; plastikten inşaat malzemeleri, plastikten diğer eşyayı kapsamaktadır.

BULGARİSTAN'DA PLASTİK SEKTÖRÜ

Plastik Sanayi Analizi

Bulgaristan'ın plastik üretimi geleneksel bir ekonomik faaliyet alanıdır ve ilk plastik fabrikaların kurulduğu 20. yüzyılın başlarına dayanır. 1963 yılında Burgas'ta Neftohim şirketinin faaliyete geçmesiyle Bulgaristan en büyük plastik üreticisine kavuşur. 1989 öncesinde ülke, Orta ve Doğu Avrupa'da kimyasal ürün üretiminde lider konumundadır. Söz konusu dönemde 80 ülkeye çeşit sayısı 180'i aşan kimyasal ürün ihraç edilmektedir. 90'lı yılların sonundan itibaren plastik sanayi büyük yabancı yatırımcıların ilgisini çekmiştir. 2000'li yılların sonunda yaşanan ekonomik krizden olumsuz etkilenen sektör 2011 yılında iyileşme trendine girmiştir.

Plastik ürün imalatı, 2013 yılında ülkenin sanayi sektörü hacminden %3,6'lık bir pay alırken, sanayide yaratılan toplam katma değerden % 3,9'luk bir pay almıştır. 2014'te 22 233 kişi sektörde istihdam edilmiştir. 6 üniversite ve 21 lise sektörel nitelikte eğitim vermektedir.

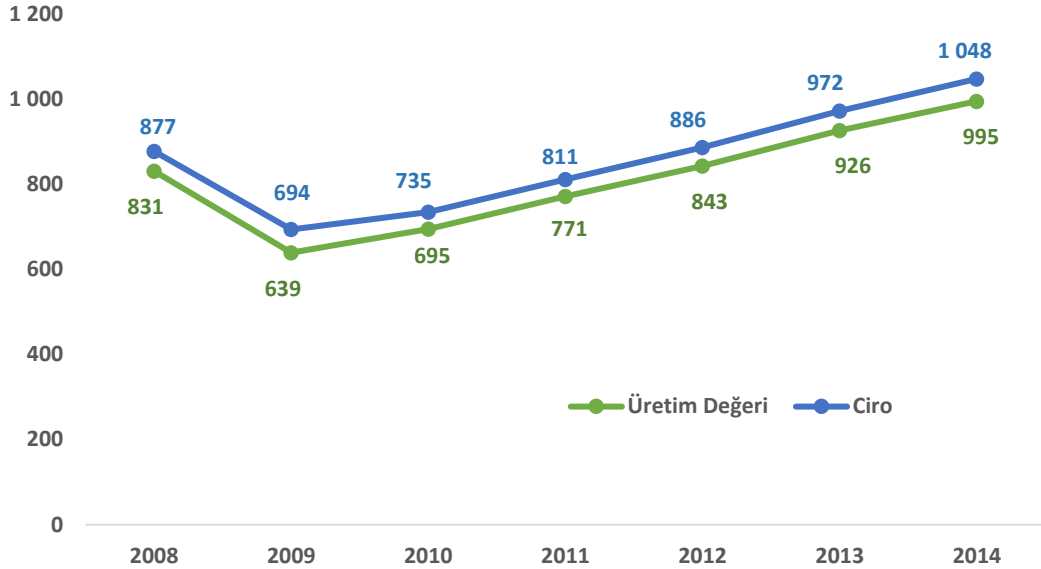
SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

İmalat Hacmi

Polimerler Sektörel Derneği verilerine göre 2014 yılında 398 625 ton plastikten mamul eşya üretilmiştir. Aşağıda yer alan şekilde ise yıllar itibarıyla plastik sektörü üretimi ve cirolar verilmektedir.

Şekil 4

2008-2014 Yılları Arasında Bulgaristan Plastik Sektörü Üretim Değeri ve Cirosu (Milyon EURO)

Kaynak: Eurostat

Plastik ürünlere talep diğer sektörlerdeki gelişmeye yakından duyarlıdır. Örneğin, altyapı ve konut inşaatı sektörünün büyümesi kapı ve pencere PVC doğramasına, su ve doğalgaz borusuna talebi de artırır. Şekilden de görüleceği üzere, kriz sonrası 2009 yılında, Bulgaristan'da müteahhitlik sektöründe yaşanan büyük düşüş başta olmak üzere diğer sektörlerde yaşanan daralma ile uyumlu olarak plastik sektörü üretiminde % 23, imalatçıların cirolarında ise % 21 oranında bir düşüş meydana gelmiştir. 2010 yılında yeniden büyümeye geçen sektör, 2011 yılında en yüksek büyüme oranına ulaşmıştır: Üretimde % 11, cirolarda % 10,4.

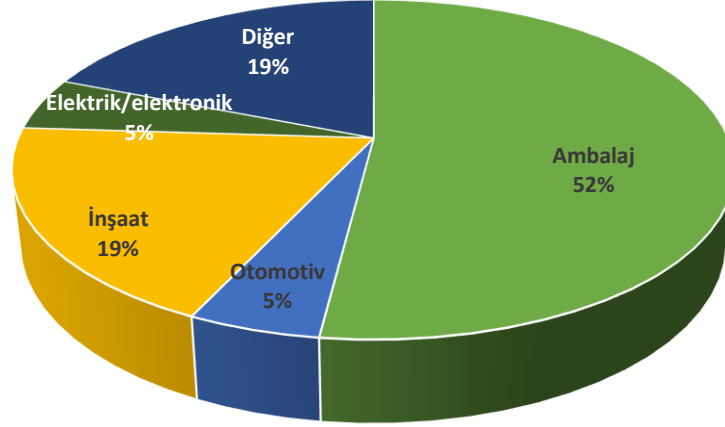
Plastik sanayi 2014 yılında 69 300 ton plastik hammadde üretmiş, hammadde tüketimi ise 273 000 ton düzeyinde gerçekleşmiştir.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şekil 5

2014 Yılında Kullanım Alanına Göre Hammadde Tüketimi (%)

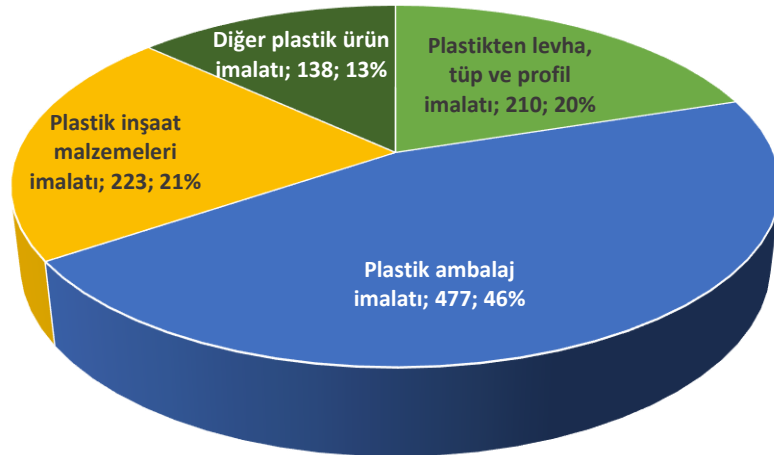
Kaynak: Polimerler Sektörel Derneği

Alt Sektörler

2014 yılında plastik ürünler satışından sağlanan gelirlerin alt sektörler itibarıyla dağılımı aşağıda yer alan şekilde verilmektedir. Görüleceği üzere, Bulgaristan plastik sanayinde ambalaj ürünleri ağırlıkta olup toplam cironun % 46'sını oluşturmaktadır. İnşaat malzemeleri ile levha, tüp, profil imalat grupları neredeyse eşit ağırlıkta olup toplam cirodan sırayla % 21'lik ve % 20'lik pay almaktadır. Diğer plastik ürünler ise toplam cironun % 13'üne tekabül etmektedir. 2014 yılında bütün alt sektörlerde büyüme görülmüş olup yaklaşık % 8'lik oranla en çok büyüyen kısım ambalaj olmuştur.

Şekil 6

2014 Yılında Plastik Sanayi Cironunun Alt Sektörler İtibarıyla Dağılımı (Milyon EURO/%)

Kaynak: Polimerler Sektörel Derneği

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Sektörde Büyüme Oranı, Yatırım Potansiyeli ve Yapılan Yatırımlar

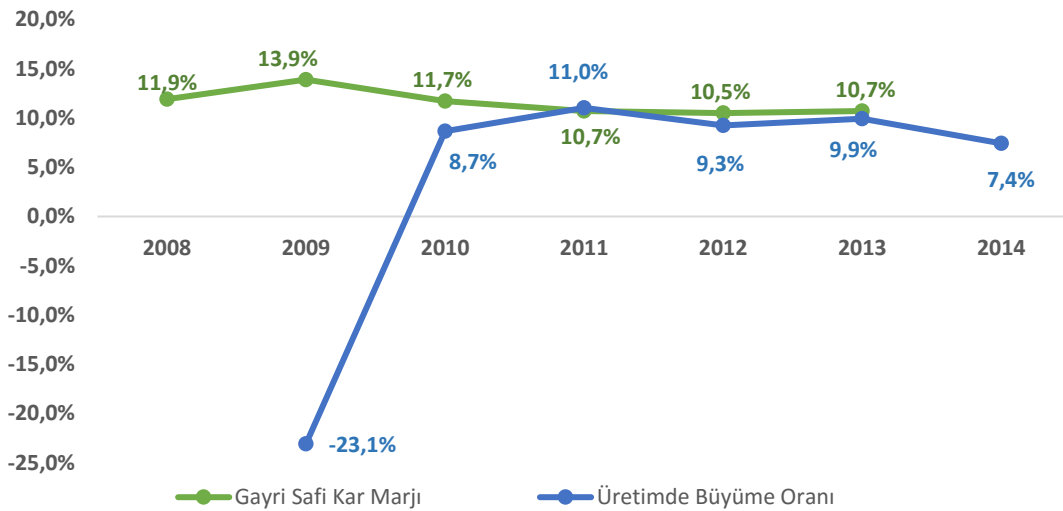
Bulgaristan'da plastik sektörde yatırımı anlamlı kılan bazı hususlar şöyledir:

- Eğitimli ve tecrübeli emek gücü, kimya ve plastik alanında ihtisas sağlayan bölümlerden her yıl 7 bin öğrencinin mezun olması;
- Rekabetçi çalışma ücretleri;
- Plastik sanayi ihtiyaçlarını karşılayacak altyapı ve tesislerin mevcudiyeti;
- AB, Rusya ve Orta Doğu gibi büyük piyasalara yakınlık;
- Yerel ve ithal hammaddelere kolay ulaşılabilirlik;
- Ülkede faaliyeti olan uluslararası şirketlerden know-how transfer imkanları;
- AB yapısal fonları çerçevesinde finansman imkanları;
- Düşük kurumlar vergisi (% 10).

Aşağıda yer alan şekilden de görüleceği üzere sektördeki trendler ekonomik konjonktür ile doğrudan bağlantılıdır. Bulgaristan plastik sektörü gayri safi kar marjları olumsuz konjonktür ile ters orantılı olup kriz döneminde % 11,7 ila % 13,9 arasında seyretmiş 2010 yılından sonra ise % 10,5-10,7 düzeyinde istikrara kavuşmuştur. Büyüme oranları krizden önemli ölçüde etkilenmiş, kriz sonrası 2009 yılında % 23,1 oranında büyük bir daralma gözlenmiştir. 2010-2014 döneminde % 7,4 ila % 11 arasında değişen oranlarla büyüyen sektör 2011 yılında % 11'lik zirveye ulaşmıştır. Bahse konu dönemde ülke sınai büyüme oranları plastik sektörü büyüme oranlarının ardında kalmıştır.

Şekil 7

2008-2014 Döneminde Bulgaristan Plastik Sektöründeki Büyüme Oranları ve Gayri Safi Kar Marjları (%)

Kaynak: Eurostat

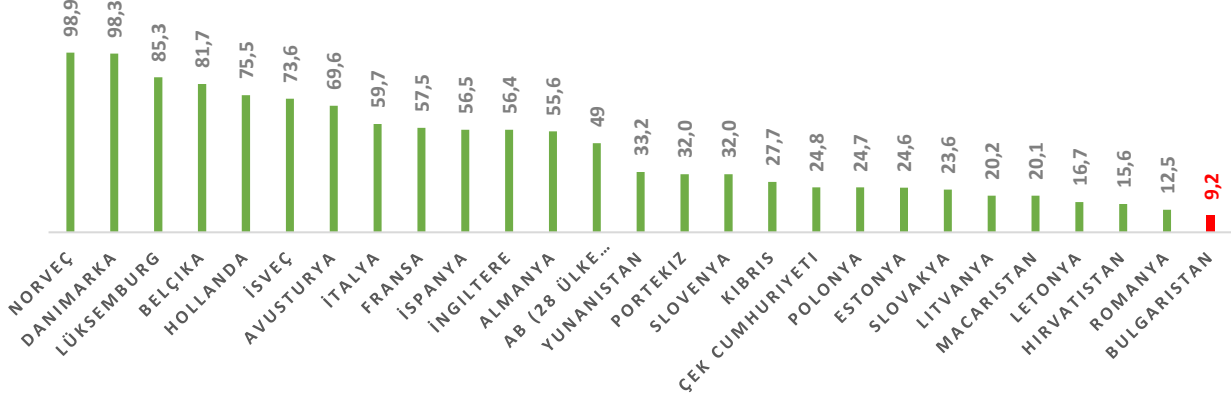
Aşağıda yer alan şekilden de görüleceği üzere Bulgaristan plastik sektöründe emek verimliliği AB'nin en düşüğüdür.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şekil 8

2013 Yılında AB Ülkeleri Plastik Sektörlerinde Çalışan Başına Gayri Safi Katma Değer (Bin EURO)

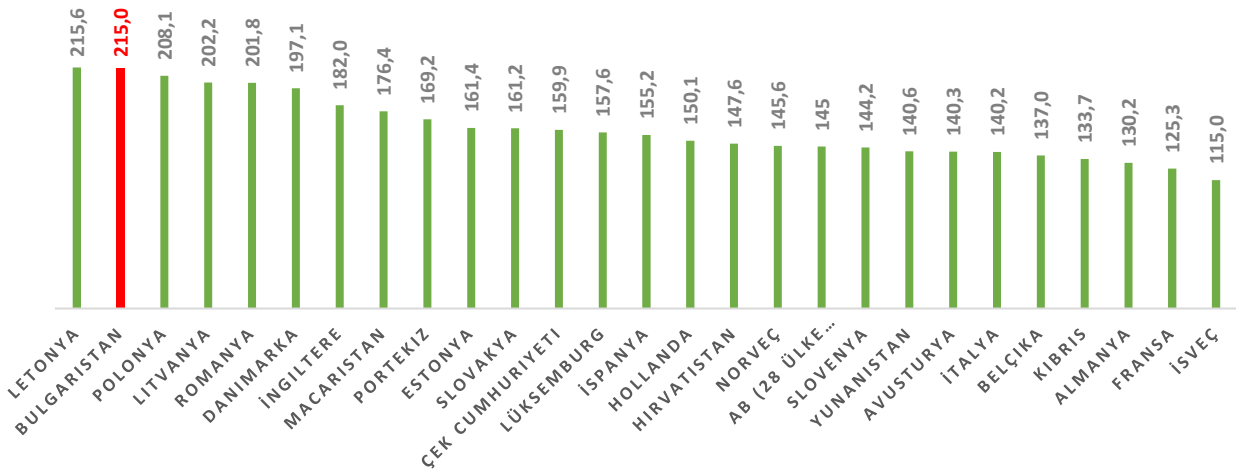

Kaynak: Eurostat

Ancak ücretlere göre ayarlanmış emek verimliliğinde Bulgaristan Birlik üyeleri arasında ikinci sıradadır.

Şekil 9

2013 Yılında AB Ülkeleri Plastik Sektörlerinde Ücret Ayarlı Verimlilik (Ortalama Personel Giderleri İtibariyle Emek Verimliliği - %)

Kaynak: Eurostat

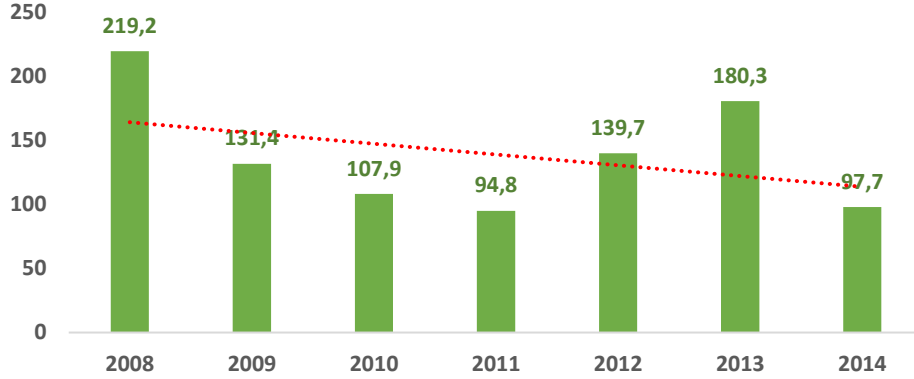
2008-2014 kriz sonrası dönemde Bulgaristan plastik sektörüne yapılan birikimli yatırımların büyüklüğü yaklaşık 1 milyar EURO olarak gerçekleşmiştir. Ancak bahse konu dönemde yatırımlar yıllar itibarıyla azalma trendine girmiştir.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Şekil 10

2008-2014 Döneminde Bulgaristan'da Plastik Sektörüne Yapılan Yatırımlar (Milyon EURO)

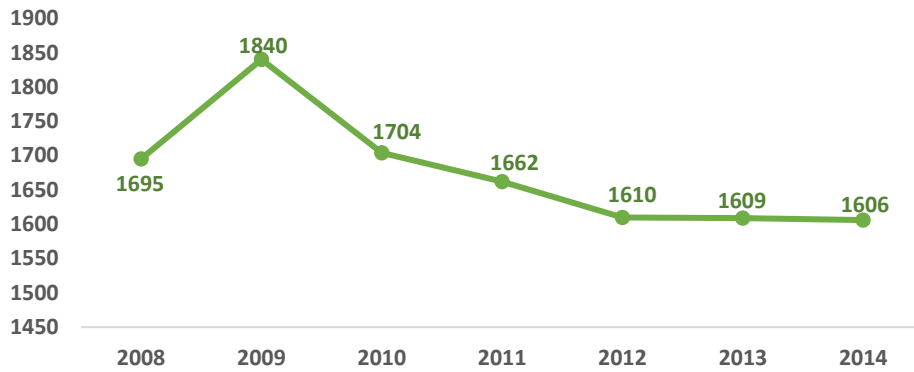
Kaynak: Eurostat

Plastik İmalatçıları

Bulgaristan'da plastik sanayi şirketleri, Sofya, Plovdiv ve Stara Zagora başta olmak üzere, büyük şehirlerde yoğunlaşmıştır. Özellikle Orta Güney ve Güney Batı Bulgaristan plastik sanayi üretiminin yoğunlaştığı bölgelerdir. Ülkede yatırım yapan yabancı şirketler sektörün ana motorudur. 2000'li yılların sonlarında vuku bulan küresel kriz Bulgar plastik sektörünü olumsuz etkilemiş, bazı şirketlerin işlerine son vermesine neden olmuştur. Aşağıdaki şekilden de görüleceği üzere kriz sonrasında şirket sayısı giderek azalmış ve 2012-2014 döneminde 1600 civarında bir seyr izlemiştir.

Şekil 11

2008-2014 Döneminde Bulgaristan'da Plastik Sanayide İştigal Eden Firma Sayısı

Kaynak: Eurostat

Bulgaristan plastik sektöründe iştigal eden 2014 yılı cirolarına göre en büyük 30 şirket, sektör cirosunun % 56'sını, en büyük 10 şirket ise toplam cironun % 35'ini oluşturmaktadır. 30 şirketin tamamı 2014 yılında kar sağlamış olup cirosu itibarıyla üçüncü sırada yer alan Hamberger Bulgaria, 10,3 milyon EURO büyüklüğündeki karı ile en büyük karı olan şirket olmuştur.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Tablo 2

Bulgaristan Plastik Sanayinde İştigal Eden 2014 Yılı Cirolarına Göre En Büyük 30 Şirket

Şirket	Şehir	Web	E-posta	Çalışan Sayısı	Ciro (€)	Kar/Zarar (€)
PLASTCHIM - T	Aksakovo	http://www.plastchim-t.com/	office@plastchim-t.com	1113	83 048 091 €	1 179 503 €
GOTMAR	Saedinenie	http://www.gotmar.com	office.1@gotmar.com	867	57 626 364 €	2 407 599 €
HAMBERGER BULGARIA	Sevlievo		n.petrov@hamberger.de	774	47 589 332 €	10 312 215 €
PANCHIM	Stara Zagora		vera.petrova@plazit-polygal.com	155	34 070 566 €	1 283 848 €
ROLLPLAST	Kostinbrod	http://www.rollplast.com	info@rollplast.com	345	27 572 044 €	25 575 €
EXTRAPACK	Sofia	http://www.bags.bg	accounting@extrapack.com	683	27 471 280 €	2 160 036 €
MEGAPORT	Veliko Tarnovo	http://www.megaort.bg	info@megaort.bg	10	24 611 521 €	1 228 095 €
PROFILINK	Plovdiv	http://www.profilink.bg	office@profilink.bg	353	22 507 238 €	1 412 233 €
RETAL BALKAN	Sliven	http://www.retal.bg	office@retal.bg	50	19 668 450 €	130 431 €
THRACE - IPOMA	Sofia	http://www.thracegroup.com	sales@ipoma.com	250	19 472 548 €	1 098 688 €
ASENOVA KREPOST	Asenovgrad	http://www.assenova-krepost.com	rashkova@askr.rakursy.com	696	18 897 118 €	73 144 €
ATE PLAST	Stara Zagora	http://www.ateplast.eu	office@ateplast.eu	195	17 560 586 €	134 523 €
ITD	Saedinenie	http://www.itd.bg	office@itd.bg	245	17 092 570 €	49 103 €
COVERIS RIGID BULGARIA	Sofia	http://www.coveris.com/	contact@bg.paccor.com	106	15 939 153 €	957 004 €
VIAS	Shumen	http://www.vivaplast.net	office@vivaplast.net	254	14 787 781 €	2 274 099 €
WEISS - PROFILE	Sofia	http://www.weissprofil.bg	office@weissprofil.bg	158	13 748 939 €	105 879 €
FIBRAN BULGARIA	Sofia	http://www.fibran.bg/	fibran@fibran.bg	56	13 165 325 €	712 510 €
TERRACHIM 97	Sofia	http://www.terrachim.com	m_spasova@terrachim.com	115	11 777 132 €	380 039 €
HIK-91 - PATSEV S-IE	Sadovo	http://www.hik91.com	hik_91@b-trust.org	165	11 710 127 €	562 131 €
GUALA CLOSURES BULGARIA	Kazanlak	http://gualaclosures.com		226	10 773 582 €	935 521 €
KRISTIAN-NEIKO-90	Sofia	http://www.kristian-neiko.com	kristian-neiko@kristian-neiko.com	249	10 618 088 €	3 698 608 €
POLIPLAST - MARADZHIEV	Stamboliyski	http://www.poliplastgm.com	vippol@abv.bg	49	9 658 016 €	60 356 €
MECALIT BULGARIA	Kuklen	http://www.mecalit.com	info@mecalit.com	108	8 193 099 €	621 464 €
TRIDEX	Sadovo		rumiana.stoianova@tridex.biz	156	7 421 767 €	103 322 €
VALDA 90	Sofia	http://www.valda.bg	fvalda@abv.bg	303	7 338 905 €	205 109 €
POLIGRUP	Asenovgrad	http://www.poligroup.eu/index.php	poligroup@mail.bg	145	6 996 205 €	893 067 €
PIRINPLAST	Gotse Delchev	http://www.pirinplast.com	pirinplast@pirinplast.com	169	5 922 069 €	452 672 €
BUNAY	Panagyurishte	http://www.bunay.com	anchev@bunay.com	194	5 809 540 €	377 482 €
NOVIZ	Plovdiv	http://www.noviz.com	account@noviz.com	60	5 689 851 €	54 218 €
SIDORENKO FUDTEH	Burgas	http://www.sidorenko.net/		32	5 022 352 €	432 212 €

Kaynak: ICAP

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan'da Plastik Piyasası

Plastik ürünlere talep diğer sektörlerdeki gelişmeye yakından duyarlıdır. Örneğin, altyapı ve konut inşaatı sektörünün büyümesi kapı ve pencere PVC doğramasına, su ve doğalgaz borusuna talebi de artırır. Geri dönüşüm kuralları gibi çevrenin korunmasına ilişkin mevzuat ve uygulamalarda değişiklikler başta plastik poşet, torba ve ambalajlar olmak üzere birçok plastik üründe satışları yakından etkiler. Plastik ithalat, ihracat ve üretim rakamları baz alınarak Müşavirliğimizce yapılan hesaplamalara göre Bulgaristan'ın plastik hammadde ve mamul piyasasının halihazırdaki büyüklüğü yaklaşık 1,5 milyar EURO'dur.

Plastikten yapılan ürünler günlük hayatımızın neredeyse her alanında kullanılan geniş kapsamlı ve çok çeşitli türden ürünlerdir. Kullanım alanlarının çeşitliliği nedeniyle plastik ticareti, profili ve büyüklüğü büyük farklılıklar arz eden çok sayıda şirket tarafından yapılmaktadır. Bu çerçevede, Bulgaristan'da Bulgar plastik alıcıları ile bağlantıya geçmek isteyen firmalarımıza Müşavirliğimiz, faaliyet konularını dikkate alarak oluşturduğu Bulgar firma listelerini sunabilmektedir. Diğer taraftan, aşağıda verilen elektronik kataloglardan da Bulgar firma listelerine ulaşabilmektedir:

<http://www.bgcatalog.com/index.php?lang=3>

<http://www.need.bg/en>

<http://beis.bia-bg.com/index.php?lang=en&p=searchbeis&selcomp=>

<http://www.business.bg/en>

<http://yellowpages.bg>

<http://www.informator.bg/cgi-bin/index.pl?LANG=en>

<http://www.investbulgaria.com/searchCompany.php>

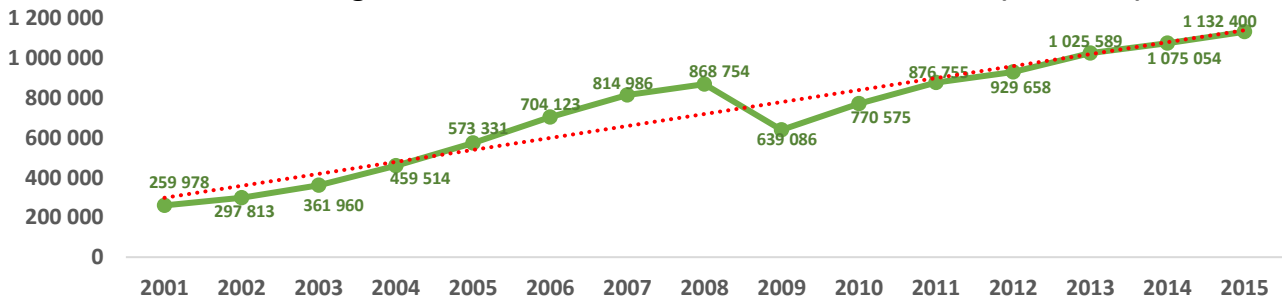
<http://infobulgaria.info/bbs.php?&lang=2>

Plastik İthalatının Analizi

Bulgaristan plastik ithalatı 2001-2015 döneminde % 11,1'lik yıllık ortalama oranla büyümüş, söz konusu dönemde toplam ithalatta % 335,6 artış görülmüştür.

Şekil 12

2001-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik Hammadde ve Mamul İthalatı (Bin EURO)

Kaynak: ITC

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ürün Grupları İtibariyle İthalat

Tablo 3

2010-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik ve Plastik Ürünler İthalatı (Bin EURO)

GTİP	Açıklama	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Pay	Değişim
'3926	Plastikten diğer eşya	76 132	85 694	92 114	102 553	113 771	128 581	11,4%	68,9%
'3920	Plastiklerden diğer plakalar, levhalar, filmler, folyo ve şeritler	73 021	70 144	81 116	108 551	104 567	117 432	10,4%	60,8%
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	83 378	92 753	97 620	101 045	102 283	111 882	9,9%	34,2%
'3907	Poliasetaller, diğer polieterler ve epoksi reçineler (ilk şekillerde)	81 874	95 874	104 598	111 582	109 154	111 856	9,9%	36,6%
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	58 679	72 972	76 465	76 110	98 284	107 020	9,5%	82,4%
'3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları	58 893	56 394	64 140	86 075	98 338	84 070	7,4%	42,8%
'3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzemeler; plastikten tıplar, kapaklar, kapsüller ve diğer kapama malzemeleri	52 211	58 526	60 611	62 292	67 006	73 042	6,5%	39,9%
'3921	Plastiklerden diğer plakalar, levhalar, yapraklar, filmler, folyolar ve şeritler	44 503	66 741	63 281	67 203	64 764	69 570	6,1%	56,3%
'3909	Amino reçineler, fenolik reçineler ve poliüretanlar (ilk şekillerde)	34 027	38 225	41 886	47 193	49 157	48 007	4,2%	41,1%
'3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	37 017	41 697	45 826	45 771	47 142	46 638	4,1%	26,0%
'3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	34 746	42 177	45 743	45 724	42 006	41 601	3,7%	19,7%
'3919	Plastiklerden kendinden yapışkan levhalar, plakalar, bantlar, şeritler, filmler, folyolar ve diğer yassı şekiller (rulo halinde olsun olmasın)	19 050	22 224	25 634	26 098	28 637	28 166	2,5%	47,9%
'3908	Poliamidler (ilk şekillerde)	8 356	11 730	14 232	16 735	20 324	25 182	2,2%	201,4%
'3916	Plastikten mamul, enine kesitinin en geniş yeri 1 mm.yi geçen monofiller, ince ve kalın çubuklar ve profiller	22 674	21 615	20 836	19 921	23 356	23 084	2,0%	1,8%
'3925	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan plastiklerden inşaat malzemeleri	15 331	15 672	19 853	20 296	17 718	23 013	2,0%	50,1%
'3906	Akrilik polimerler (ilk şekillerde)	15 146	22 508	18 804	23 493	22 726	19 351	1,7%	27,8%
'3924	Plastikten sofraya eşyası, mutfak eşyası, diğer ev eşyası ve sağlık veya tuvalet eşyası	15 305	16 377	17 210	20 052	19 717	19 174	1,7%	25,3%
'3922	Plastiklerden banyo küvetleri, duşlar, eviyeler, lavabolar, bideler, alafrağa tuvaletler, kapaklar ve oturaklar, su depoları ve benzeri hijyenik eşya	11 072	14 876	9 247	10 723	9 781	10 768	1,0%	-2,7%
'3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan) (ilk şekillerde)	5 948	6 497	7 574	8 506	8 855	10 372	0,9%	74,4%
'3905	Vinil asetat veya diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	8 119	8 698	8 726	8 225	8 317	9 098	0,8%	12,1%
'3915	Plastiklerin döküntü, kalıntı ve hurdaları	1 754	2 477	1 484	2 856	3 619	7 000	0,6%	299,1%
'3918	Plastiklerden yer, duvar veya tavan kaplamaları	5 100	4 996	4 298	4 882	5 215	5 550	0,5%	8,8%
'3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	3 317	2 929	3 701	4 198	4 432	5 519	0,5%	66,4%
'3911	Petrol reçineleri, kumaron-inden reçineleri, politerpenler, polisülfürler, polisülfonlar	1 589	1 302	1 032	1 334	1 454	2 337	0,2%	47,1%
'3913	Tabii polimerler ve tadil edilmiş tabii polimerler (ilk şekillerde)	950	1 227	1 267	1 611	1 976	1 820	0,2%	91,6%
'3914	Polimer esaslı iyon değiştiriciler (ilk şekillerde)	373	419	348	547	441	252	0,0%	-32,4%
Toplam		770 575	876 755	929 658	1 025 589	1 075 054	1 132 400	100,0%	47,0%

Kaynak: ITC

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan'ın plastik hammadde ithalatının toplam plastik ithalatı içerisindeki payı % 48,6, plastikten mamul ithalatının payı ise % 51,4'dir. Nitekim, Bulgaristan yarıya yakın plastik ithalatını plastik sanayinde girdi olarak kullanmak üzere yapmaktadır. İhracatın yapısı bunu destekler niteliktedir, zira plastik ihracatı plastikten mamul ağırlıklı gerçekleşmektedir. Diğer taraftan, en çok ithal edilen ürün grupları plastikten muhtelif eşya; plastikten diğer plakalar, levhalar, filmler, folyo ve şeritler; etilen polimerleri; poliasetallerdir.

Plastik ithalatında payı büyük ürün gruplarından propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (% 82,4), plastikten diğer eşya (% 68,9) ile plastiklerden diğer plakalar, levhalar, filmler, folyo ve şeritlerde (% 60,8) ithalat 2010-2015 döneminde en çok artmıştır. Aynı dönemde polimer esaslı iyon değiştiriciler (- % 32,4) ve plastiklerden banyo küvetleri, duşlar, eviyeler, lavabolar, bideler, alafranga tuvaletler, kapaklar ve oturaklar, su depoları ve benzeri hijyenik eşya (- % 2,7) ithalatında düşüş meydana gelmiştir. 2010-2015 arasında toplam plastik ithalatında % 47 oranında artış olmuştur.

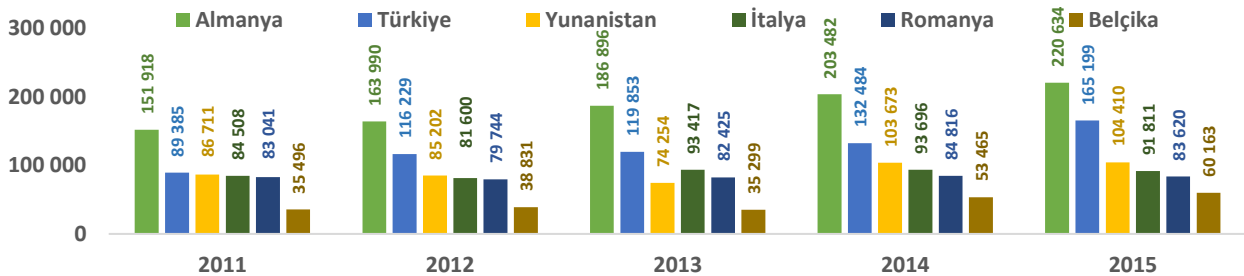
Ülkeler İtibariyle İthalat

Ticaret, coğrafi mesafe ile yakından ilintilidir. Örneğin, 19 litrelik su damacanası ya da plastikten büyük su depoları çok yer kaplayan ancak nispeten ucuz bir üründür ve bir konteynırı bunlarla doldurup uzak mesafelere ihraç etmek taşıma maliyetinin birim başına yüksek olması nedeniyle çok kazançlı olmayabilmektedir. Bu nedenle, birçok plastik üründe yerli üretim önemli avantaja sahiptir, ayrıca bunların ticaretinde genelde komşu ve yakın ülkeler tercih edilmektedir. Nitekim, Bulgaristan'ın ithalat yaptığı ülkelere bakıldığında bu özellik ön plana çıkmaktadır. Pazarda rekabet edebilmesi için ithal ürünlerin yerli ürünlere nazaran fiyattan çok tasarım, kalite, kullanılabilirlik ve çevre ve hijyen standartlarına/koşullarına uygunluk gibi üstünlüklere sahip olması gereklidir.

Almanya (% 18,4), Türkiye (% 13,8), Yunanistan (% 8,7), İtalya (% 7,7), Romanya (% 7) ve Belçika (% 5) Bulgaristan'ın 2015 plastik ithalatında önde gelen ülkelerdir. Söz konusu ülkelere ithalat toplam ithalatın % 60,6'sını teşkil etmektedir. Bulgaristan'ın bahse konu ülkelere 2011-2015 dönemindeki plastik ithalatı aşağıdaki şekilde verilmektedir.

Şekil 13

Bulgaristan'ın 2015 Yılı Plastik İthalatındaki Belli Başlı Ticaret Partnerlerinden 2011-2015 Döneminde Plastik İthalatı (Bin EURO)

Kaynak: ITC

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Plastik İthalatçıları

Tablo 4

Plastik ve Plastikten Eşya İthal Eden Belli Başlı Şirketler

Şirket	GTİP	Şehir	İnternet Sitesi
Acumalux BG AD	3923, 3925	Asenovgrad	http://www.accumalux.com
Alpo OOD	3925	Sliven	http://www.alpo-bg.com
Aqua fun EOOD	3922	German/Sofya	http://www.hydrosystems-bg.com
Bobal-Boyadjiev EOOD	3917	Sofya	http://www.bobal-bg.com
Bulco Commerce OOD	3925	Sofya	http://www.bulco.bg
Capitan Dyado Nikola AD	3917, 3922, 3923, 3924	Gabrovo	http://www.kdn-bg.com
Danin-DM OOD	3916, 3925	Plovdiv	http://www.danin.bg
Decora OOD	3922	Sofya	http://www.dekora.bg
El-VIP OOD	3924	Sofya	http://www.elvip-bg.com
Enbra Bulgaria EOOD	3917	Sofya	http://www.enbra-bg.net
Enev OOD	3916, 3920, 3921, 3925	Şumen	http://www.enev-bg.com
Eurostil MM EOOD	3925	Sofya	http://bg-shtori.com
Gardinia Home Decor Bulgaria EOOD	3925	Sofya	http://www.gardinia.bg
Import polymers OOD	3923	Sofya	http://www.helfi.net
Intermetal OOD	3917	Sofya	http://www.intermetal.bg
Klio OOD	3923, 3924	Sofya	http://www.klio-bg.com
Korekt-M OOD	3922	Sofya	http://www.korekt-m.com
MH group Bulgaria OOD	3923	Sofya	http://www.mn-pal.com
Nolina EOOD	3925	Stara Zagora	http://www.nolina.bg
Noviz AD	3916, 3923	Plovdiv	http://www.noviz.com
Orgachim AD	3907	Ruse	http://www.orgachim.bg
Pack safe EOOD	3923	Sofya	http://www.hermespack.com
Pharmco Co.	3917	Plovdiv	http://www.pharmcobg.com
Preventa OOD	3926	Sofya	http://www.preventa-bg.com
Ramer Group EOOD	3917	Varna	http://www.rambg.eu
Rehau EOOD	3916, 3917, 3925	Sofya	http://www.rehau.bg
Remco BG OOD	3924	Sofya	http://www.remcobg.com
Resinex Bulgaria EOOD	3901 - 3926	Sofya	http://www.resinex.net
Sarten Bulgaria OOD	3923	Pleven	http://www.sarten.bg
Siko-S OOD	3922	Sofya	http://www.siko.bg
Soan 94 OOD	3926	Plovdiv	http://www.soan94.com
Swego 99 OOD	3925	Sofya	http://www.swego-bg.com
Tashev-Galving OOD	3917	Sofya	http://www.tashev-galving.com
Telkom OOD	3916, 3920, 3921, 3925	Sofya	http://www.aris-bg.com
Val trade EOOD	3926	Sofya	http://www.valtrade.info
Velux Bulgaria EOOD	3925	Sofya	http://www.velux.bg
Vitoplast OOD	3923, 3924	Sofya	http://www.vitoplast.com
Volturno EOOD	3922	Sofya	http://www.volturno.biz

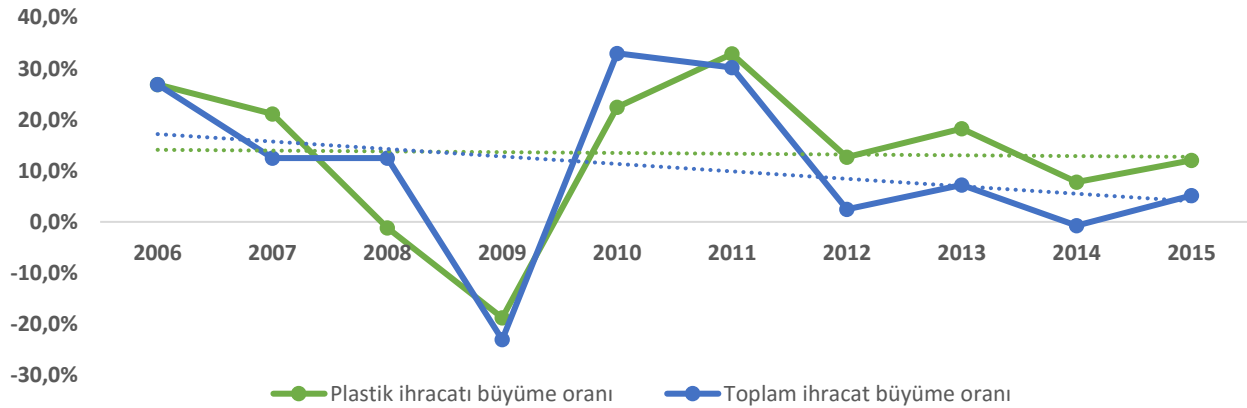
SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Plastik İhracatının Analizi

2001 yılından itibaren Bulgaristan'ın plastik sektörü ihracat odaklı çalışmaya başlamış, ülkenin AB üyeliği ile söz konusu trend daha da belirginleşmiştir. Ekonomik krizden en çok inşaatta kullanılan plastik ürünler ihracatı etkilenmiştir. 2011-2015 döneminde, aşağıdaki şekilden de görüleceği üzere, plastik sektörü ihracatındaki büyüme oranı ülke toplam ihracatındaki büyüme oranını aşmıştır.

Şekil 14

2006-2015 Döneminde Bulgaristan Plastik Sektörü İhracatında ve Genel İhracatta Büyüme Oranları (%)

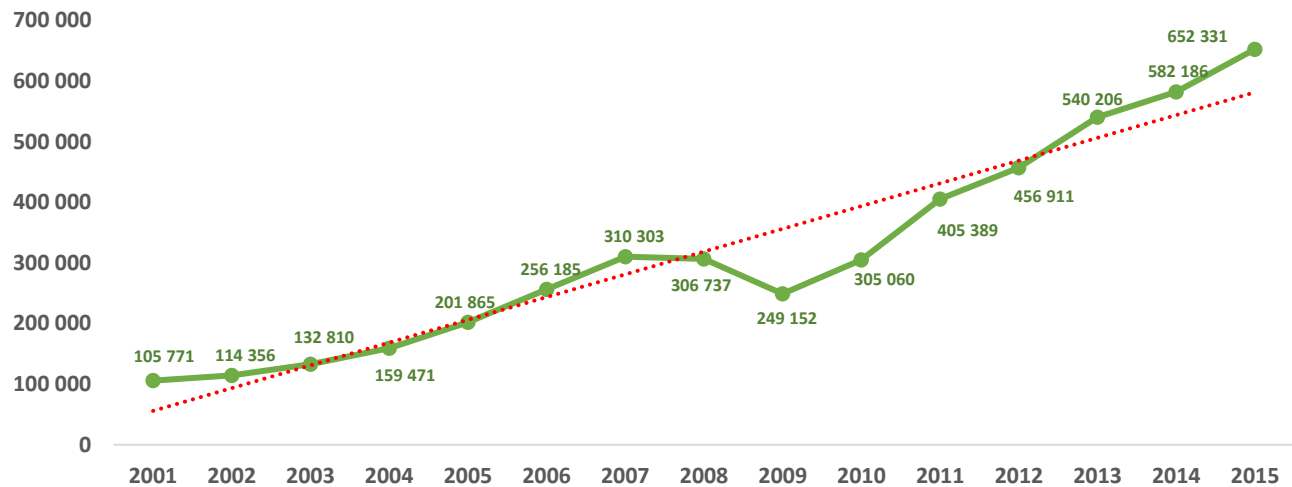

Kaynak: Bulgaristan Merkez Bankası, ITC

Bulgaristan plastik ihracatı 2001-2015 döneminde % 13,9'lik yıllık ortalama oranla büyümüş, söz konusu dönemde toplam ihracatta % 516,7 artış görülmüştür.

Şekil 15

2001-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik Hammadde ve Mamul İhracatı (Bin EURO)

Kaynak: ITC

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ürün Grupları İtibariyle İhracat

Tablo 5

2010-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik ve Plastik Ürünler İhracatı (Bin EURO)

GTİP	Açıklama	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Pay	Değişim
'3920	Plastiklerden diğer plakalar, levhalar, filmler, folyo ve şeritler	48 676	68 964	68 956	88 237	102 246	134 526	20,6%	176,4%
'3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzemeler; plastikten tıplar, kapaklar, kapsüller ve diğer kapama malzemeleri	64 596	72 962	90 920	96 603	106 611	119 286	18,3%	84,7%
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	29 850	48 410	67 132	78 409	69 682	69 743	10,7%	133,6%
'3922	Plastiklerden banyo küvetleri, duşlar, eviyeler, lavabolar, bideler, alafrağa tuvaletler, kapaklar ve oturaklar, su depoları ve benzeri hijyenik eşya	27 742	33 440	38 521	48 714	56 591	66 515	10,2%	139,8%
'3926	Plastikten diğer eşya	27 192	39 706	45 351	66 897	68 165	65 190	10,0%	139,7%
'3916	Plastikten mamul, enine kesitinin en geniş yeri 1 mm.yi geçen monofiller, ince ve kalın çubuklar ve profiller	41 885	48 271	52 591	49 644	49 611	51 253	7,9%	22,4%
'3925	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan plastiklerden inşaat malzemeleri	8 015	18 222	20 681	26 276	27 553	30 871	4,7%	285,2%
'3924	Plastikten sofa eşyası, mutfak eşyası, diğer ev eşyası ve sağlık veya tuvalet eşyası	9 304	11 357	13 889	20 754	23 177	25 257	3,9%	171,5%
'3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları	5 153	9 538	17 155	20 668	23 316	22 251	3,4%	331,8%
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	5 092	7 080	7 400	9 286	10 147	16 580	2,5%	225,6%
'3907	Poliasetaller, diğer polieterler ve epoksi reçineler (ilk şekillerde)	7 384	13 374	5 200	8 103	11 617	14 915	2,3%	102,0%
'3921	Plastiklerden diğer plakalar, levhalar, yapraklar, filmler, folyolar ve şeritler	9 027	9 255	8 954	11 015	11 576	12 266	1,9%	35,9%
'3906	Akrilik polimerler (ilk şekillerde)	1 563	3 065	2 203	2 629	3 885	4 876	0,7%	212,0%
'3915	Plastiklerin döküntü, kalıntı ve hurdaları	4 646	5 345	6 182	4 227	4 765	3 832	0,6%	-17,5%
'3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	713	687	898	844	2 583	3 066	0,5%	330,0%
'3919	Plastiklerden kendinden yapışkan levhalar, plakalar, bantlar, şeritler, filmler, folyolar ve diğer yassı şekiller (rulo halinde olsun olmasın)	3 344	3 092	1 543	2 036	2 439	3 048	0,5%	-8,9%
'3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	741	2 812	2 042	1 860	3 442	2 567	0,4%	246,4%
'3913	Tabii polimerler ve tadil edilmiş tabii polimerler (ilk şekillerde)	53	103	215	1 169	1 457	1 734	0,3%	3171,7%
'3909	Amino reçineler, fenolik reçineler ve poliüretanlar (ilk şekillerde)	1 886	1 800	1 386	1 116	1 864	1 542	0,2%	-18,2%
'3911	Petrol reçineleri, kumaron-inden reçineleri, politerpenler, polisülfürler, polisülfonlar	33	19	4	9	72	792	0,1%	2300,0%
'3908	Poliamidler (ilk şekillerde)	102	194	613	230	217	734	0,1%	619,6%
'3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	459	311	288	404	424	504	0,1%	9,8%
'3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan) (ilk şekillerde)	620	429	284	285	187	484	0,1%	-21,9%
'3918	Plastiklerden yer, duvar veya tavan kaplamaları	331	325	279	581	402	286	0,0%	-13,6%
'3905	Vinil asetat veya diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	6 624	6 583	4 224	209	144	213	0,0%	-96,8%
'3914	Polimer esaslı iyon değiştiriciler (ilk şekillerde)	29	45	0	1	13	0	0,0%	-
Toplam		305 060	405 389	456 911	540 206	582 186	652 331	100,0%	113,8%

Kaynak: ITC

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

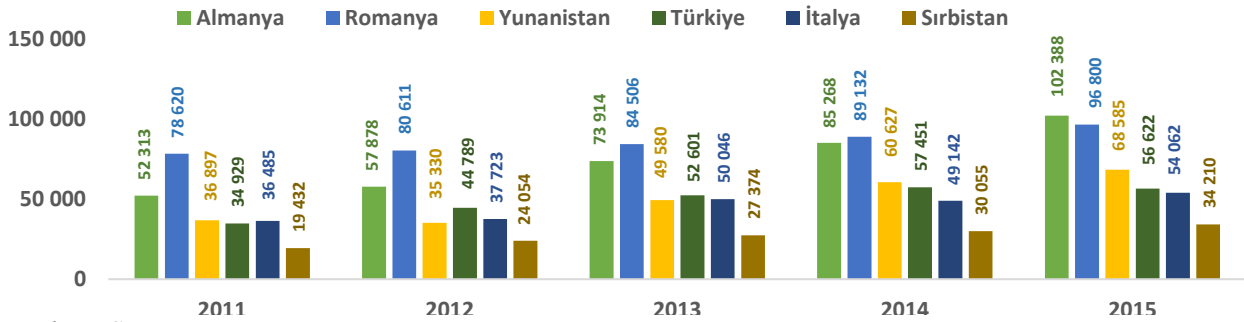
Plastik ithalatından farklı olarak plastik ihracatı hammadde ve mamul arasında eşit dağılmayıp, mamuller toplam ihracatın % 81,4'ünü teşkil etmektedir. Dolayısıyla hammadde ihracatı toplam plastik ihracatından % 18,6'lık bir pay almaktadır. Bulgaristan'ın plastik ihracatında önde gelen ürün grupları plastiklerden diğer plakalar, levhalar, filmler, folyo ve şeritler; plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzemeler; plastikten tıplar, kapaklar, kapsüller ve diğer kapama malzemeleri; propilen ve diğer olefinlerin polimerleridir. Plastik ihracatında payı büyük ürün gruplarından diğer plakalar, levhalar, filmler, folyo ve şeritler (% 176,4), banyo küvetleri, duşlar, eviyeler, lavabolar, bideler, alafranga tuvaletler, kapaklar ve oturaklar, su depoları ve benzeri hijyenik eşya (% 139,8), plastikten diğer eşya (% 139,7) ile propilen ve diğer olefinlerin polimerlerinde (% 133,6) ihracat 2010-2015 döneminde en çok artmıştır. Bahse konu dönemde en büyük düşüşler ise vinil asetat veya diğer vinil esterlerinin polimerleri (- % 96,8) ile selüloz ve kimyasal türevlerde (- % 21,9) meydana gelmiştir. Bu altı yıllık dönemde toplam plastik ihracatı % 113,8 oranında artmıştır. Bulgaristan'ın plastik ihracat potansiyeli dikkate alındığında plastik ambalaj, plastik banyo ürünleri, ve plastik folyo ürün gruplarının perspektif vaad ettiği görülmektedir.

Ülkeler İtibarıyla İhracat

Bulgar ihracatçı şirketler zorlu bir rekabet ile karşı karşıya kalmalarına rağmen son yıllarda Bulgaristan, Avrupa gibi önemli pazarda belli plastik ürünlerinde önemli ithalat destinasyonu olmayı başarmıştır. Örneğin, Almanya'nın plastik banyo eşyası ithalatında Bulgaristan beş yıl önce sekizinci sırada yer alırken, 2013 yılında ikinci sıraya yükselmiş, 2014'te üçüncü, 2015'te ise beşinci olmuştur.

Şekil 16

Bulgaristan'ın 2015 Yılı Plastik İhracatındaki Belli Başlı Ticaret Partnerlerine 2011-2015 Döneminde Plastik İhracatı (Bin EURO)

Kaynak: ITC

Almanya (% 15,3), Romanya (% 14,5), Yunanistan (% 10,2), Türkiye (% 8,5), İtalya (% 8,1) ve Sırbistan (% 5,1) Bulgaristan'ın 2015 plastik ihracatında önde gelen ülkelerdir. Söz konusu ülkelere ihracat toplam ithalatın % 61,6'sını teşkil etmektedir. İthalattan farklı olarak, plastik ihracatında son beş yılda ülke sıralamaları büyük değişkenlik arz etmiştir. Türkiye Bulgaristan'ın plastik ihracatında, 2011'deki beşinci sıradan 2013 ve 2014'te üçüncü sıraya yükselmiş, 2014 ve 2015'te dördüncü sıraya gerilemiştir.

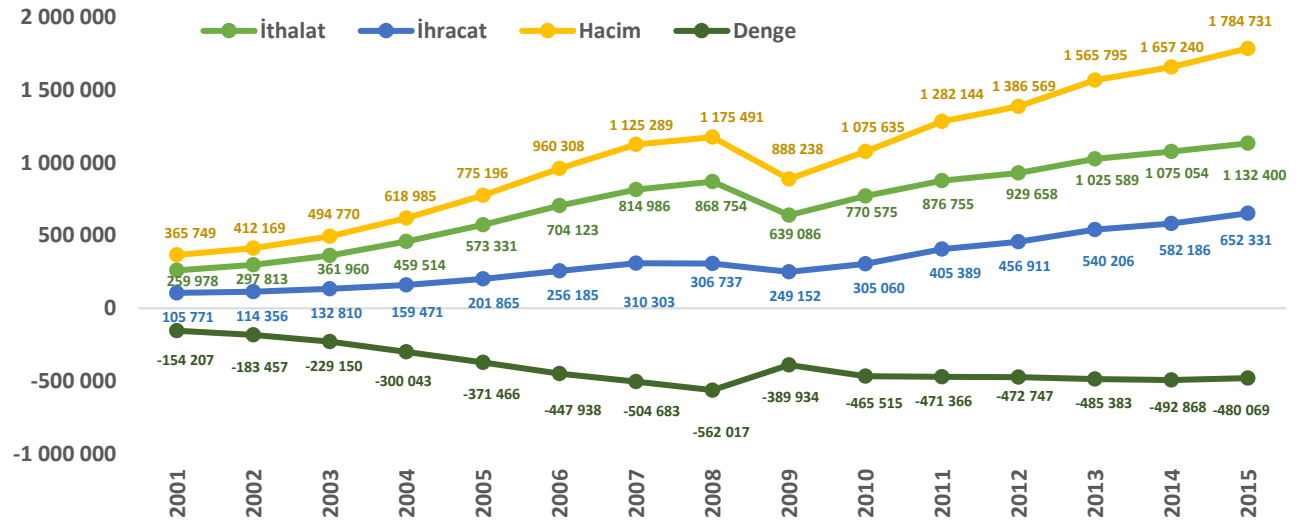
SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Plastik Dış Ticaretinde Denge

Aşağıdaki şekilde Bulgaristan'ın plastik ticaretine ilişkin veriler yer almaktadır. Görüleceği üzere Bulgaristan, plastik ticaretinde açık vermekte, son yıllarda söz konusu açık 470-490 milyon EURO düzeyinde seyretmektedir. Ancak ülke plastik dış ticaretinin dikkatli bir analizi, açığın nerdeyse tamamının yerel üretimde kullanılan hammadde ithalatından kaynaklandığını, mamul ithalatı ve ihracatının son bir kaç yılda nerdeyse başa baş gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. 2001-2015 döneminde Bulgaristan'ın plastik dış ticaret hacmi % 388 oranında, plastik dış ticaret dengesi ise % 211 oranında artmıştır.

Şekil 17

2001-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Plastik Ticareti (Bin EURO)

Kaynak: ITC

Bulgaristan'ın Türkiye'den Sektörel İthalatı

Türkiye, son beş yılda Almanya'dan sonra Bulgaristan'ın plastik ithalatında hep ikinci sırada yer almıştır. 2015 yılında Türkiye'den plastik ithalatının ülke toplam plastik ithalatının içerisindeki payı % 14,6 olarak gerçekleşmiştir. Veriler, Türkiye'nin Bulgaristan'ın ithalat potansiyelini oldukça iyi değerlendirdiğine işaret etmektedir. Diğer taraftan, Bulgaristan'ın ithalat potansiyeli, Türkiye'nin rekabet gücü ve Türkiye'den Bulgaristan'ın plastik ithalatı dikkate alınarak 3926 GTİP kodlu plastikten diğer eşyada, 3907 GTİP kodlu poliasetaller, diğer polieterler ve epoksi reçinelerde, 3917 GTİP kodlu plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanlarında, 3923 GTİP kodlu plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzemeler, plastikten tıplar, kapaklar, kapsüller ve diğer kapama malzemelerinde ülkemizin Bulgaristan'a ihracatını geliştirme potansiyeli olduğu değerlendirilmektedir.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Tablo 6

2011-2015 Döneminde Bulgaristan'ın Türkiye'den Plastik İthalatı (Bin EURO) ve Türkiye'nin Bulgaristan'a Plastik İhracat Potansiyeli

GTİP	Bulgaristan'ın Türkiye'den İthalatı					Türkiye'nin Toplam İhracatı					Bulgaristan'ın Toplam İthalatı				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
'3907	4 506	7 087	6 063	8 497	29 749	193 615	217 886	267 403	308 329	297 541	95 874	104 598	111 582	109 154	111 856
'3917	5 931	8 068	14 775	23 606	22 765	535 174	655 392	676 674	695 740	637 837	56 394	64 140	86 075	98 338	84 070
'3920	12 655	14 207	16 631	18 007	20 802	526 665	588 128	668 537	727 735	823 632	70 144	81 116	108 551	104 567	117 432
'3923	16 461	17 353	17 586	18 928	18 478	467 358	514 855	574 460	613 974	728 866	58 526	60 611	62 292	67 006	73 042
'3901	6 631	16 248	7 862	6 869	14 768	108 355	133 076	77 889	83 140	47 142	92 753	97 620	101 045	102 283	111 882
'3909	6 349	10 165	11 407	13 056	12 470	52 883	57 135	66 557	75 379	81 700	38 225	41 886	47 193	49 157	48 007
'3926	5 242	7 702	9 037	8 567	9 956	189 324	233 706	257 210	302 329	315 931	85 694	92 114	102 553	113 771	128 581
'3921	5 701	7 090	7 505	9 043	9 110	192 728	249 125	263 239	315 843	347 349	66 741	63 281	67 203	64 764	69 570
'3924	3 759	4 476	4 806	5 380	5 405	159 397	202 852	243 227	297 778	311 561	16 377	17 210	20 052	19 717	19 174
'3906	5 485	4 117	4 989	4 755	4 990	129 243	151 769	158 288	172 542	179 071	22 508	18 804	23 493	22 726	19 351
'3904	5 701	5 484	1 790	1 338	3 183	26 839	23 133	19 500	20 913	18 401	42 177	45 743	45 724	42 006	41 601
'3919	1 699	2 775	4 286	2 653	2 759	70 292	82 993	104 194	111 548	103 837	22 224	25 634	26 098	28 637	28 166
'3925	1 843	2 367	2 426	2 018	2 325	206 714	235 531	243 274	245 051	238 169	15 672	19 853	20 296	17 718	23 013
'3916	1 976	2 406	2 654	2 411	1 893	212 263	275 872	305 095	306 394	267 057	21 615	20 836	19 921	23 356	23 084
'3912	98	442	702	1 147	1 477	32 621	36 643	41 481	41 790	46 652	6 497	7 574	8 506	8 855	10 372
'3903	1 042	1 218	2 842	2 648	1 323	12 878	47 089	35 448	31 323	37 455	41 697	45 826	45 771	47 142	46 638
'3908	579	558	1 076	585	1 076	13 594	17 266	19 983	24 989	23 478	11 730	14 232	16 735	20 324	25 182
'3922	806	945	1 129	1 147	907	59 239	70 673	83 351	96 376	96 609	14 876	9 247	10 723	9 781	10 768
'3905	647	664	504	456	471	13 988	17 791	26 501	30 893	37 778	8 698	8 726	8 225	8 317	9 098
'3918	197	236	202	317	442	27 328	30 139	29 607	28 940	26 679	4 996	4 298	4 882	5 215	5 550
'3910	458	439	505	439	421	8 524	11 498	13 310	14 555	18 187	2 929	3 701	4 198	4 432	5 519
'3902	1 618	2 183	1 068	572	390	27 947	29 244	26 659	25 572	35 016	72 972	76 465	76 110	98 284	107 020
'3911	0	0	1	34	17	816	1 305	1 191	1 371	1 860	1 302	1 032	1 334	1 454	2 337
'3915	0	0	5	10	16	20 041	15 393	18 039	13 390	14 466	2 477	1 484	2 856	3 619	7 000
'3914	0	0	3	2	4	360	202	241	156	442	419	348	547	441	252
'3913	0	0	1	0	0	463	735	1 269	970	1 068	1 227	1 267	1 611	1 976	1 820
TOPLAM	89 384	116 230	119 855	132 485	165 197	3 288 649	3 899 431	4 222 627	4 587 020	4 737 784	874 744	927 646	1 023 576	1 073 040	1 130 385

Kaynak: ITC

MEVZUAT

Avrupa Birliği'nde Plastiklere İlişkin Yasal Çerçeve

Plastikleri de kapsayan AB kimyasallar mevzuatı, kimyasal ürünler ile ilgili olan sanayinin tüm sektörlerini ve tüm tedarik zincirini kapsamaktadır. Mevzuat, piyasaya sürülen kimyasalların güvenliğinden şirketleri sorumlu tutmaktadır.

REACH

REACH, kimyasallar ve bunların güvenli kullanımına dair yeni bir Avrupa Birliği düzenlemesini teşkil etmektedir. Bu düzenleme, kimyasal maddelerin kaydı, değerlendirilmesi, belgelendirilmesi ve sınırlandırılmasına dair hükümler içermektedir. REACH Düzenlemesi 1 Haziran 2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. REACH mevzuatı, AB'deki kimyasal sanayinin rekabet gücünü arttırmaya yönelik olmakla birlikte kimyasalların taşıdığı risklerden insan sağlığını ve çevreyi koruma hedefi olan bir düzenlemedir. Avrupa'ya ihraç edilen ürünlerin, REACH sistemine kayıttan muaf olup olmadığı Avrupa Kimyasallar Ajansı'nın elektronik ağ sayfasından (<http://echa.europa.eu/>) kontrol edilebilmektedir.

[Regulation \(EC\) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council on the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals \(REACH\)](#)

CLP

CLP mevzuatı, kimyasalların teşkil ettiği tehlikelerin sınıflandırma ve etiketleme aracılığıyla AB'deki çalışanlar ve tüketiciler tarafından net bir şekilde algılanmasını hedefleyen bir düzenlemedir.

[Regulation \(EC\) No 1272/2008 on the classification, labelling and packaging of substances and mixtures \(CLP Regulation\)](#)

Bilgilendirilmiş Ön İzin Düzenlemesi

Bilgilendirilmiş ön izin düzenlemesi, tehlike teşkil eden belirli kimyasalların ithalat ve ihracatını ele almaktadır ve bu kimyasalların AB üyesi olmayan ülkelere ihracatını yapmak isteyen şirketlere belirli yükümlülükler getirmektedir. Bilgilendirilmiş ön izin düzenlemesi, tehlike teşkil eden bazı kimyasallar ve pestisitlerin uluslararası ticaretinde AB ve Rotterdam'da imzalanan Bilgilendirilmiş Ön İzin Anlaşması kapsamında de uygulanmaktadır.

[Regulation \(EU\) 649/2012 concerning the export and import of hazardous chemicals](#)

Bulgaristan'da Plastiklere İlişkin Yasal Çerçeve

Avrupa Birliği üyesi olan Bulgaristan'da REACH ve CLP mevzuatı Kimyasal Madde ve Karışımların Zararlı Etkisinden Korunmaya İlişkin Kanun kapsamındaki düzenlemeler çerçevesinde uygulanmaktadır. Kanun, REACH ve CLP düzenlemelerinin uygulanmasına yönelik yetkiyi birkaç kurum arasında paylaşmaktadır. Kanun, diğer yetkili kurumların REACH ve CLP mevzuatının uygulamasından sorumlu olan kurumlar ile işbirliği içinde çalışmalarını ve bilgi paylaşmalarını zorunlu kılmıştır ve mevzuat çerçevesindeki denetimlerin koordine ve uyumlaştırılmış bir şekilde

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

uygulanmasını öngörmüştür. Kimyasal Maddeler ve Karışımlarının Zararlı Etkisinden Korunmaya İlişkin Kanun, REACH ve CLP mevzuatı ihlallerinde ceza uygulamalarını da içermektedir.

Bulgaristan’da REACH ve CLP mevzuatının uygulanmasına ilişkin daha ayrıntılı bilgiye REACH ve CLP mevzuatı kapsamında yetkili Bulgar kurum olan Çevre ve Su Bakanlığı’nın web sitesinden (<http://www.moew.government.bg/?&lang=en>) ulaşmak mümkündür.

Bulgaristan’da REACH Mevzuatının Uygulanmasında Yetkili Kurumlar

REACH ve CLP mevzuatını uygulama konusunda yetkili Bulgar kurumlar yasal olarak insan sağlığını, meslek güvenliğini ve çevreyi korumak için görevlendirilmiş kurumlardır:

- [Çevre ve Su Bakanlığı](#) – Bölgesel Çevre ve Su Müfettişlikleri aracılığı ile
- [Sağlık Bakanlığı](#) – Bölgesel İnsan Sağlığı Koruma ve Kontrol Müfettişlikleri aracılığı ile
- [Genel İş Müfettişliği Ajansı](#) – Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı Çerçevesinde

Plastik İthalatında Uyulması Gereken Şartlar

AB dünyanın en sıkı kimyasal ürün güvenliği mevzuatını uygulamaktadır. AB’ye ithal edilen kimyasallar ve kimyasallardan elde edilen ürünlerin AB mevzuatına uyumu ithalatçıların sorumluluğundadır. İthalatçıların sorumlulukları ithal ettikleri ürünlere göre değişmektedir:

- Hammadde ithalatı
- Karışım ithalatı
- Nihai ürün ithalatı

AB dışında konumlanmış bir şirketten doğrudan AB bölgesine hammadde veya karışım ithal edenler, ürünü AB’de üreten üreticiler ile aynı kurallara tabidir. İthalatçı, ürünün AB piyasasına girişini sağlamak için ürünün kaydını gerçekleştirmek zorundadır. Karışım ithalatı söz konusu olduğunda, bu şartlar karışımların içerdiği her hammadde için uygulanmaktadır.

Nihai ürün İthalatçısının ithal ettiği ürünlerin içerdiği hammaddeler hakkında bilgi sahibi olması gerekmektedir. Özellikle:

- Kullanım esnasında üründen ayrılan birtakım maddeler (örnek: Kokulu oyuncak veya kokulu çöp torbası) olduğu ve bu maddelerin ithalatçının bir yıllık ithalatında bir tonu aştığı durumlarda, ithalatçı tarafından bu maddelerin beyan edilmesi ve kayıt altına alınması gerekmektedir;
- Nihai üründe yüksek derecede kaygıya neden olan maddeler bulunduğu ve bu maddelerin belirli bir konsantrasyon üzerinde olduğu durumlarda, ithalatçı ürünün güvenli kullanımını sağlamak amacıyla müşterilerine yeterli bilgi vermekle yükümlüdür. Belirli durumlarda ithalatçının Avrupa Kimyasallar Ajansı’na da bildiriye bulunması gerekmektedir;

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- Nihai ürünlerde yasaklanmış maddelere rastlanırsa, ithalatçı yasaklara uymak ve gerekirse ithalatı iptal etmek zorundadır.

3901, 3902, 3903, 3904, 3905, 3906, 3907, 3908, 3909, 3910, 3911, 3912, 3913, 3914, 3915 GTİP kodlu plastik ürünlerin ithalatında uyulması gereken şartlar ve gerçekleştirilmesi gereken prosedürler hakkında ayrıntılı bilgiye AB gümrük ve vergi kurumlarının numune web portalı SAMANCTA'dan ulaşmak mümkündür:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/SAMANCTA/EN/index_EN.htm

SEKTÖREL FUARLAR

Tablo 7

Bulgaristan'daki Sektörel Fuarlar

Sıra	Fuarın Adı	Fuarın düzenlendiği şehir	Fuarın düzenlendiği sektör	Organizatörün adı	Organizatör web adresi
1	Bulgaria Building Week 16.03.2016 – 19.03.2016	Sofya	İnşaat	Bulgarreklama Ajansı Ltd.	http://iec.bg/bg
2	International Technical Fair 26.09.2016 – 01.10.2016	Filibe/Plovdiv	Yatırım malları ve teknoloji	Plovdiv/Filibe – Uluslararası Fuarı	http://www.fair.bg
3	Stroytech (International Technical Fair çerçevesinde gerçekleşmektedir) 26.09.2016 – 01.10.2016	Filibe/Plovdiv	Uluslararası İnşaat Malzemeleri, Makinaları ve Teknolojileri Fuarı	Plovdiv/Filibe – Uluslararası Fuarı	http://www.fair.bg
4	Chemical Industry (International Technical Fair çerçevesinde gerçekleşmektedir) 26.09.2016 – 01.10.2016	Filibe/Plovdiv	Kimya Sanayi Fuarı	Plovdiv/Filibe – Uluslararası Fuarı	http://www.fair.bg

İLGİLİ DEVLET KURUMLARI VE SEKTÖREL KURULUŞLAR

- Bulgar Kimya Sanayi Odası - <http://www.bcci2001.com/index.php?MIW-gRWLI5SnMNKDI1KHchSrcNKncJafi9OjIRePUxKP&page=1>
- Bulgar Polimerler Derneği - <http://www.bap-bg.org/en-home>
- Bulgar Sanayi Derneği - <http://en.bia-bg.com/>
- Bulgar Atıkları Değerlendirme Derneği - <http://www.bar-bg.org/>
- Bulgar KOBİ Ajansı - <http://www.sme.government.bg/>
- Bulgar Patent Ofisi - <http://www.bpo.bg/index.php?lang=en>
- Bulgaristan Yatırım Ajansı - <http://www.investbg.government.bg/en>
- Bulgaristan Ekonomi Bakanlığı - <http://www.mi.government.bg/en>
- Bulgaristan Çevre ve Su Bakanlığı - <http://www.chemicals.moew.government.bg/chemical/site/Pages/index.page>
- Bulgaristan Sağlık Bakanlığı – <http://www.mh.government.bg/bg/>
- Genel İş Müfettişliği Ajansı – <http://www.gli.government.bg/en/>

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

M. Emrah SAZAK

Ticaret Başmüsaviri

Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Bulgaria Bulvarı № 98, Giriş D, kat 7, Sofya 1680

Telefon: 00359 2 958 12 02, Fax: 00359 2 958 14 25, Web: www.economy.gov.tr

İletişim: Rapora ilave etmek istediğiniz konular ve önerileriniz için bize e-mail adresimiz üzerinden ulaşabilirsiniz : sofya@ekonomi.gov.tr